

Критерій Стьюдента

H_0 : «середні рівні досліджуваної ознаки в обох вибірках однакові»

при конкуруючій гіпотезі

H_1 : «середній рівень досліджуваної ознаки більший у вибірці з
більшим вибірковим середнім»

Перевірка гіпотези відносно двох середніх

$$n_1 = n_2, \quad \sigma_1^2 = \sigma_2^2$$

$$H_0: \bar{x}_1 = \bar{x}_2 \quad H_1: \bar{x}_1 \neq \bar{x}_2$$

$$T = \frac{|\bar{x}_1 - \bar{x}_2|}{\sqrt{s_1^2 / n_1 + s_2^2 / n_2}}$$

При перевірці гіпотези
нульова гіпотеза на рівні значущості α приймається, якщо $|T| \leq t_{1-\alpha, k}$,
інакше — відхиляється.

Перевірка гіпотези відносно різниці між двома середніми

$$n_1 = n_2, \quad \sigma_1^2 = \sigma_2^2$$

$$H_0: \bar{x}_1 - \bar{x}_2 < C \quad H_1: \bar{x}_1 - \bar{x}_2 \geq C$$

$$T = \frac{|\bar{x}_1 - \bar{x}_2| - C}{\sqrt{s_1^2/n_1 + s_2^2/n_2}}$$

Перевірка гіпотези про рівність двох середніх

$$n_1 \neq n_2, \quad \sigma_1^2 = \sigma_2^2$$
$$H_0: \bar{x}_1 = \bar{x}_2 \quad H_1: \bar{x}_1 \neq \bar{x}_2$$

$$T = \frac{|\bar{x}_1 - \bar{x}_2|}{\sqrt{\frac{n_1 + n_2}{n_1 n_2} \cdot \frac{(n_1 - 1)s_1^2 + (n_2 - 1)s_2^2}{n_1 + n_2 - 2}}}$$